Lietas arhīva Nr. AA43-1084-21/15
ECLI:LV:ADAT:2021:1215.A420235818.23.S

ADMINISTRATĪVĀ APGABALTIESA

Lieta Nr.A420235818
AA43-1084-21/15

S P R I E D U M S
L a t v i t j a a u s t a s v ā r d ā

Rīgā 2021.gada 15.decembrī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnesis referents Māris Birzgalis,
tiesneses Margarita Osmane un Anita Šteinberga

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. A/ pieteikumu par Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes 2018.gada 16.maija lēmuma Nr.573 atzīšanu par prettiesisku un labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru /pers. A/ tiktu piešķirts Eiropas Savienības pastāvīgā iedzīvotāja statuss Latvijas Republikā, sakarā ar /pers. A/ apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2019.gada 22.marta spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Pieteicēja /pers. A/ vērsās Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldē (turpmāk – pārvalde) ar lūgumu piešķirt Eiropas Savienības pastāvīgā iedzīvotāja statusu Latvijas Republikā (turpmāk arī – statuss).

Ar pārvaldes Uzturēšanās nodaļas amatpersonas 2018.gada 20.marta lēmumu Nr.4653 (turpmāk – sākotnējais lēmums) atteikts piešķirt pieteicējai statusu. Atteikums pamatots ar to, ka pieteicēja nav iesniegusi dokumentus, kas apstiprina, ka viņai ir pietiekams iztikas nodrošinājums, kā arī ar to, ka valodas apliecība, kas pieteicējai izdota 1993.gada 6.oktobrī, nav atzīstama par dokumentu statusa pieprasīšanai.

Ar pārvaldes priekšnieka 2018.gada 16.maija lēmumu Nr.573 (turpmāk – Lēmums) sākotnējais lēmums atstāts negrozīts.

[2] Pieteicēja vērsās tiesā ar pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru pieteicējai tiktu piešķirts statuss.

Pieteikumā norādīti turpmāk minētie apsvērumi.

[2.1] Iesniegtā valodas apliecība atbilst vidējā līmeņa B1 un B2 pakāpei, kas ir augstāka nekā pamata līmeņa 2.pakāpe (A2), kas noteikta statusa iegūšanai atbilstoši Ministru kabineta 2009.gada 7.jūlija noteikumu Nr.733 „Noteikumi par valsts valodas zināšanu apjomu un valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību profesionālo un amata pienākumu veikšanai, pastāvīgās uzturēšanās atļaujas saņemšanai un Eiropas Savienības pastāvīgā iedzīvotāja statusa iegūšanai un valsts nodevu par valsts valodas prasmes pārbaudi" (turpmāk – noteikumi Nr.733) 10.punktam.

[2.2] Noteikumu Nr.733 20.punkts, uz kuru atsaucas pārvalde, ir pretrunā ar noteikumu Nr.733 19.1.2. un 19.1.2.2.apakšpunktu, kā arī ar likuma „Par Eiropas Savienības pastāvīgā iedzīvotāja statusu Latvijas Republikā" (turpmāk – Statusa likums) 3.panta pirmās daļas 2.punktu un Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 91.pantu, jo diskriminē pieteicēju pēc vecuma un pēc valsts valodas prasmes apliecības iegūšanas laika. Šis noteikums nav arī pamatots ar normatīvajiem aktiem. Noteikumu Nr.733 20.punkts ir uzskatāms par absurdu, jo valsts valodas prasības līmeņa apliecību nevar „sadalīt uz pusēm", jo tā vai nu ir derīga, vai nav derīga. Secīgi, ja tā ir derīga, tā atbilst Statusa likuma 3.panta pirmās daļas 2.punkta nosacījumiem.

[2.3] Latvijas nepilsoņus, kuri pieprasa šo statusu, nevar uzskatīt par Statusa likuma subjektiem 1.panta 3. un 4.punkta izpratnē, jo ar likumu „Par to bijušās PSRS pilsoņu statusu, kuriem nav Latvijas vai citas valsts pilsonības" viņiem ir piešķirtas Satversmē noteiktās tiesības un pienākumi, kā arī Latvijas pastāvīgo iedzīvotāju statuss. Latvijas Republikas nepilsoņiem valsts piederība (vai izcelsmes valsts) ir Latvija, un viņus nevar uzskatīt par trešās valsts pilsoņiem, uz kuriem attiecas Statusa likuma 3.pants. Šajā jautājumā Latvijas nepilsoņus nevar nostādīt vienādā situācijā ar ārvalstniekiem vai

bezvalstniekiem. Tādējādi pārvaldei nav pamata prasīt Latvijas Republikas nepilsoņiem Statusa likuma 3.panta pirmās daļas noteikumu ievērošanu.

[3] Pārvalde paskaidrojumā pieteikumu neatzīst un lūdz noraidīt, pamatojoties uz Lēmumā minētajiem argumentiem.

[4] Administratīvā rajona tiesa ar 2019.gada 22.marta spriedumu pieteikumu noraidīja.

Spriedums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[4.1] Vispirms tiesa precizēja pieteikuma priekšmetu, norādot, ka pieteikuma priekšmets ir par labvēlīga administratīvā akta izdošanu un pārsūdzētā lēmuma atzīšanu par prettiesisku.

[4.2] Statusa likuma 3.panta pirmajā daļā noteikts, ka trešās valsts pilsonis ir tiesīgs pieprasīt Eiropas Savienības pastāvīgā iedzīvotāja statusu Latvijas Republikā, ja vienlaikus pastāv šādi nosacījumi: 1) viņam ir pietiekams iztikas nodrošinājums, lai uzturētu sevi un savā apgādībā esošos ģimenes locekļus; 2) viņš ir apguvis valsts valodu; 3) viņš ir nepārtraukti un likumīgi uzturējies Latvijas Republikā kā Latvijas pilsonis pirms citas valsts pilsonības iegūšanas, kā Latvijas nepilsonis vai ar uzturēšanās atļauju vai pēdējos divus gadus pirms pieteikuma iesniegšanas uzturējies Latvijas Republikā kā Eiropas Savienības zilās kartes turētājs vai Eiropas Savienības zilās kartes turētāja ģimenes loceklis.

Lietā pastāv strīds par pirmo divu nosacījumu izpildi labvēlīga administratīvā akta izdošanai, kā arī par to, vai attiecībā uz pieteicēju kā Latvijas Republikas nepilsoni ir piemērojams Statusa likuma 3.pants.

[4.3] Vispirms tiesa vērtēja, vai attiecībā uz pieteicēju ir piemērojams Statusa likuma 3.pants.

Tiesa, izvērtējot Statusa likuma 1.panta 3.punktu, kā arī atsaucoties uz Satversmes tiesas 2005.gada 7.marta spriedumu lietā Nr.2004-15-016, atzina, ka Statusa likums uz Latvijas Republikas nepilsoņiem attiecas. Tiesa secināja, ka Latvijas Republikas nepilsoņi nav atzīstami par Latvijas Republikas un Eiropas Savienības pilsoņiem nedz nacionālo normatīvo aktu, nedz arī Eiropas Savienības tiesību izpratnē, tajā skaitā Eiropas Padomes 2003.gada 25.novembra direktīvas 2003/109/EK „Par to trešo valstu pilsoņu statusu, kuri ir kādas dalībvalsts pastāvīgie iedzīvotāji" (turpmāk – direktīva 2003/109/EK) izpratnē.

[4.4] Tiesa vērtēja, vai pieteicējai ir pietiekams iztikas nodrošinājums.

[4.4.1] No Statusa likuma 1.panta 2.punkta un 4.panta pirmās daļas 3.punkta izriet, ka pretendentam uz statusa saņemšanu ir jānodrošina pierādījumi, no kuriem izrietētu, ka viņš saņem ne tikai pietiekamus ienākumus pēdējo divpadsmit mēnešu laikā pirms statusa pieprasīšanas, bet arī ikmēneša ienākumus vismaz vienas minimālās mēneša algas apmērā par normālu darba laiku. Proti, minētie divi nosacījumi ir kumulatīvi. Pat tad, ja vienā mēnesī vai dažos mēnešos saņemto ienākumu apmērs pārsniedz likumā noteikto ikmēneša ienākumu summu par divpadsmit mēnešiem kopā, iztikas nodrošinājuma kritērijs tiks izpildīts, tas automātiski nenozīmē, ka ir izpildīts arī stabilitātes kritērijs.

Arī no direktīvas 2003/109/EK preambulas septītās daļas 5.panta un 15.panta otrās daļas izriet, ka direktīvas izpratnē pienācīgu ienākumu noteikšanas kritēriji ir stabili un regulāri ienākumi, kuru apmēru dalībvalstis ir tiesīgas noteikt pašas, ieviešot direktīvas 2003/109/EK normas.

[4.4.2] Pieteicēja iztikas nodrošinājuma apliecināšanai iesniegusi /Nosaukums A/ 2017.gada 16.oktobra izziņu Nr.1D/2017, kurā norādīts, ka laika posmā no 2016.gada 1.oktobra līdz 2017.gada 30.septembrim pieteicējas darba alga ir bijusi 2084,66 *euro*, minētajā laika posmā pieteicēja ir saņēmusi dividendes 4477 *euro*, kā arī ienākumus no sava nekustamā īpašuma iznomāšanas 5304 *euro*, un Valsts ieņēmumu dienesta izziņu Nr.31.1-8.62.3/276627, no kuras izriet, ka viņas ienākumi 2016.gadā bija 26 521,92 *euro* un 2017.gadā – 7814,99 *euro*.

Ņemot vērā, ka pieteicēja dokumentus statusa pieprasīšanai iesniedza 2017.gada 23.novembrī, tiesa vērtēja pieteicējas ienākumus no 2016.gada 1.novembra līdz 2017.gada 31.oktobrim.

No lietas materiāliem izriet, ka pieteicējai 2017.gada janvārī, februārī, martā un jūnijā nav bijuši ienākumi vismaz vienas minimālās mēneša darba algas apmērā. Pieteicējas ienākumi 2017.gada janvārī ir bijuši 357,78 *euro*, februārī – 358,57 *euro*, martā – 358,93 *euro* un jūnijā – 349,67 *euro*.

No Valsts ieņēmumu dienesta 2017.gada 29.novembra izziņas Nr.8.16.4-4/334737 un 2019.gada 14.marta izziņas Nr.8.16.1-4/104268 konstatējams, ka pieteicējai pēdējos divpadsmit mēnešus nav bijuši stabili ikmēneša ienākumi vismaz vienas minimālās mēneša darba algas apmērā.

[4.4.3] Tiesa pieprasīja arī no Valsts ieņēmumu dienesta aktuālo informāciju par pieteicējas ienākumiem par periodu no 2018.gada 1.februāra līdz 2019.gada 28.februārim. No Valsts ieņēmumu dienesta 2019.gada 14.marta izziņas Nr.8.16.1-4/104268 un pieteicējas par viņas ienākumiem apkopotās informācijas izriet, ka 2018.gada janvārī pieteicējai tika izmaksāta darba alga 215 *euro*, procentu maksājumi 202,23 *euro*, kopā 417,23 *euro* (pieteicējas apkopojumā norādītā kopējā summa par viņas ienākumiem 2018.gada janvārī 417,75 *euro* atšķiras no summas, kas izriet no dienesta izziņas), 2018.gada februārī pieteicējai tika izmaksāta darba alga 215 *euro*, procentu maksājumi 182,36 *euro*, kopā 397,36 *euro*. Secīgi pieteicējas ienākumi 2018.gada janvārī un februārī nesasniedza normatīvajos aktos noteikto minimumu 430 *euro*. Tādēļ neizpildās nosacījums labvēlīga administratīvā akta izdošanai, proti, stabili ikmēneša ienākumi vismaz vienas minimālās mēneša darba algas apmērā (par normālu darba laiku) pēdējo divpadsmit mēnešu laikā, t.i., no 2018.gada 1.februāra līdz 2019.gada 28.februārim.

[4.5] Tiesa vērtēja, vai pieteicēja ir iesniegusi dokumentus, kas apliecina pieteicējas valsts valodas zināšanas.

[4.5.1] No Statusa likuma 3.panta ceturtās daļas, 4.panta pirmās daļas 3.punkta, kā arī noteikumu Nr.733 10. un 20.punkta izriet, ka personai statusa piešķiršanai ir jāiesniedz pārvaldē valsts valodas prasmes apliecība, kas ir izdota pēc 2001.gada 1.februāra.

[4.5.2] No noteikumu Nr.733 anotācijas izriet, ka līdz 2001.gada 31.janvārim, pārbaudot valsts valodas zināšanas, zināšanu apjoms un pārbaude bija noteikta runātprasmei, lasītprasmei un rakstītprasmei un netika pārbaudīta klausīšanās prasme, atšķirās pārbaudes kārtība un apliecību izdošanas kārtība, un valodas prasmju līmeņi netika saskaņoti ar Eiropā atzītajiem valodas prasmju līmeņu apzīmējumiem. Līdz 2001.gada 31.janvārim izsniegtās apliecības joprojām ir derīgas amata un profesionālo pienākumu veikšanai, jo nebūtu samērīgi uzlikt personām, kas jau pilda amata un profesionālos pienākumus Latvijā, atkārtoti pārbaudīt valsts valodas prasmes. Tomēr citiem mērķiem likumdevējs noteica modernāku un Eiropā atzītu valodas prasmju pārbaudes kārtību.

[4.5.3] Pieteicēja kā dokumentu, kas apliecina, ka viņa ir apguvusi valsts valodu, ir iesniegusi 1993.gada 6.oktobrī LZA Koksnes ķīmijas institūta izsniegtu valsts valodas prasmes apliecību Nr.132498. Minētā apliecība nevar apliecināt pieteicējas valsts valodas zināšanas un to līmeni statusa piešķiršanai, jo tā ir izdota līdz 2001.gada 31.janvārim, līdz ar to tā neatbilst noteikumu Nr.733 prasībām statusa iegūšanai. Tādējādi nav nozīmes arī tam, ka minētajā apliecībā norādītais pieteicējas valsts valodas zināšanu līmenis B ir augstāks par statusa iegūšanai nepieciešamo līmeni.

Komunicējot ar pieteicēju tiesas sēdē, tiesai neradās šaubas par to, ka viņas valsts valodas zināšanu līmenis ir augstāks par statusa iegūšanai nepieciešamo līmeni. Tomēr tiesa norādīja, ka tā nevar piešķirt validitāti un pierādījuma spēku dokumentam, kas saskaņā ar normatīvajiem aktiem par tādu nevar būt.

[4.6] Ievērojot minēto, tiesa atzina, ka pārsūdzētais lēmums ir tiesisks un nepastāv pamats labvēlīga administratīvā akta izdošanai.

[5] Par Administratīvās rajona tiesas 2019.gada 22.marta spriedumu pieteicēja iesniedza apelācijas sūdzību, kurā norādīti turpmāk minētie argumenti.

[5.1] No /Nosaukums A/ 2017.gada 16.oktobra izziņas Nr.1D/2017 izriet, ka kopējie pieteicējas ienākumi no darba algas, dividendēm un no sava nekustamā īpašuma iznomāšanas par periodu no 2016.gada 1.oktobra līdz 2017.gada 30.septembrim bija 11 865,66 *euro*, kas ir 988,81 *euro* mēnesī. Valsts ieņēmumu dienesta izziņā Nr.31.1-8.62.3/276627 2016.gadā uzrādīti ienākumi 26 521,92 *euro*, kas ir 2210,16 *euro* mēnesī, savukārt periodā no 2017.gada 1.janvāra līdz 30.septembrim 7814,99 *euro*, kas ir 868,33 *euro* mēnesī. No minētā secināms, ka pieteicējas vidējie ienākumi 2016. un 2017.gadā bija lielāki par valstī noteikto minimālo algu. Tiesa nav pievērsusi uzmanību un vērtējusi, ka pieteicējas gadījums ir netipisks, jo pieteicēju nevar uzskatīt par tādu personu, kam nav pietiekama iztikas nodrošinājuma.

[5.2] Ne pirms, ne pēc Latvijas iestāšanās Eiropas Savienībā Latvijas Republikas nepilsoņiem netika izvirzītas papildu prasības, lai saņemtu statusu. Direktīva 2003/109/EK Latvijā stājās spēkā 2006.gada 23.janvārī, savukārt likums tika pieņemts tikai 2006.gada 22.jūnijā. Tādēļ nav pamata izvirzīt īpašus noteikumus Latvijas Republikas nepilsoņiem, kas legāli Latvijā ir uzturējušies līdz minētajam datumam, lai piešķirtu statusu, jo likumam nav atpakaļvērsta spēka.

[5.3] Atsaucoties uz direktīvas 2003/109/EK preambulas 9.punktu, ka ekonomiskiem apsvērumiem nevajadzētu būt par pamatu, lai atteiktos piešķirt statusu, pieteicēja norāda, ka citās dalībvalstīs ņem vērā visus ienākumus, nevis tikai algu.

[5.4] Tiesa nav ievērojusi privātpersonas tiesību ievērošanas principu, vienlīdzības principu, tiesiskuma principu, tiesību normu saprātīgas piemērošanas principu un demokrātiskas iekārtas principu.

[6] Pārvalde paskaidrojumā par apelācijas sūdzību norāda, ka pirmās instances tiesas spriedums ir tiesisks un pamatots, bet apelācijas sūdzība noraidāma.

[7] Ar Administratīvās apgabaltiesas 2020.gada 22.aprīļa spriedumu pieteicējas pieteikums daļēji apmierināts, atzīstot par prettiesisku pārvaldes 2018.gada 16. maija lēmumu Nr.573 daļā, kurā konstatēts, ka pieteicējai nav pietiekama iztikas nodrošinājuma. Pieteicējas pieteikums par labvēlīga administratīvā akta, ar kuru pieteicējai tiktu piešķirts Eiropas Savienības pastāvīgā iedzīvotāja statuss Latvijas Republikā, izdošanu tika noraidīts.

[8] Par Administratīvās apgabaltiesas 2020.gada 22.aprīļa spriedumu gan pieteicēja, gan pārvalde iesniedza kasācijas sūdzības.

[9] Ar Senāta Administratīvo lietu departamenta 2021.gada 12.augusta spriedumu Administratīvās apgabaltiesas 2020.gada 22.aprīļa spriedums atcelts daļā, ar kuru apmierināts pieteicējas pieteikums. Lieta minētajā daļā nosūtīta jaunai izskatīšanai Administratīvajai apgabaltiesai.

Senāta spriedumā atzīts, ka iestādes lēmumam par statusa noteikšanu nav vairāku daļu. Lai tiesa varētu sprieduma rezolutīvajā daļā lemt par procesuālu pārkāpumu, šim pārkāpumam ir jābūt būtiskam.

Motīvu daļa

[10] Rakstveida procesā pārbaudījusi lietā esošos pierādījumus un procesa dalībnieku paskaidrojumus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pieteicējas apelācijas sūdzība nav pamatota un pieteikums ir noraidāms.

[11] Ar Administratīvās apgabaltiesas 2020.gada 22.aprīļa spriedumu pieteicējas pieteikums tika daļēji apmierināts. Administratīvā apgabaltiesa noraidīja pieteicējas pieteikumu par pieteicējai labvēlīga administratīvā akta izdošanu, bet apmierināja par Lēmuma atzīšanu par prettiesisku daļā, kurā konstatēts, ka pieteicējai nav pietiekama iztikas nodrošinājuma.

Ar Senāta Administratīvo lietu departamenta 2021.gada 12.augusta spriedumu Administratīvās apgabaltiesas 2020.gada 22.aprīļa spriedums tika atcelts daļā, ar kuru pieteicējas pieteikums tika apmierināts. Lieta minētajā daļā nosūtīta jaunai izskatīšanai Administratīvajai apgabaltiesai. Pārējā daļā Administratīvās apgabaltiesas 2020.gada 22.aprīļa spriedums tika atstāts negrozīts.

Ievērojot minēto, apgabaltiesa konstatē, ka Administratīvās apgabaltiesas 2020.gada 22.aprīļa spriedums, ar kuru pieteicējas pieteikums daļā ir ticis noraidīts, ir stājies spēkā, līdz ar to apgabaltiesai, skatot lietu no jauna, ir jāpārbauda, vai iestādes lēmums, ar kuru ir noraidīts pieteicējas lūgums piešķirt Eiropas Savienības pastāvīgā iedzīvotāja statusu Latvijas Republikā, ir kopumā bijis tiesisks.

[12] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 350.panta pirmo daļu tiesību normas interpretācija (tulkojums), kas izteikta kasācijas instances tiesas spriedumā, ir obligāta tiesai, kura šo lietu izskata no jauna.

[13] Apgabaltiesa konstatē, ka lietā ir strīds par to, vai Lēmums, ar kuru ir noraidīts pieteicējas lūgums par statusa piešķiršanu, ir kopumā bijis tiesisks.

[14] Iestādes Lēmuma pamatojums, noraidot pieteicējas lūgumu, balstās uz argumentu, ka pieteicēja atbilstoši Statusa likuma 3.panta pirmās daļas 1. un 2.punktam nav izpildījusi divus kumulatīvus nosacījumus, proti, nav iesniegusi dokumentus, kas pierāda, ka pieteicējai ir pastāvīgi un pietiekami ienākumi, kā arī nav iesniegusi derīgu valsts valodas prasmes apliecību, proti, tādu, kas ir tikusi izdota pēc 2001.gada 31.janvāra.

[15] Apgabaltiesa konstatē, ka izskatāmajā lietā Senāts ir atzinis (sk. *Senāta 2021.gada 12.augusta sprieduma lietā Nr.SKA-490/2021 6.-8.punktu*) gan to, ka Statusa likums attiecas uz Latvijas Republikas nepilsoņiem, gan arī to, ka saskaņā ar Statusa likuma 3.panta ceturto daļu noteikumi Nr.733 izskatāmajā lietā ir piemērojumi (*turpat, 9.punkts*).

Ievērojot minēto, apgabaltiesa secina, ka Lēmumā ir pamatoti konstatēts, ka pieteicējas iestādē iesniegtā valsts valodas prasmes apliecība nav derīga statusa iegūšanai, jo tā nav tikusi izsniegta pēc 2001.gada 31.janvāra, proti, pieteicēja nav ievērojusi noteikumu Nr.733 10. un 20.punkta prasības.

[16] Apgabaltiesa konstatē, ka Lēmumā, izvērtējot pieteicējas ienākumu līmeni un pamatojot to ar stabilitātes principu, iestāde ir konstatējusi, ka 2017.gada atsevišķos mēnešos pieteicējas ienākumi ir zemāki par valstī noteikto minimālo mēneša darba algu, tādējādi secinot, ka tie nav pietiekami. Apgabaltiesa konstatē, ka iestāde, veicot pieteicējas ienākuma līmeņa izvērtējumu, nav ņēmusi vērā apstākli, ka pieteicējas ienākumus veido arī dividendes un ienākumi no nekustamā īpašuma iznomāšanas.

Apgabaltiesa konstatē, ka Senāts izskatāmajā lietā, izvērtējot pārvaldes kasācijas sūdzības argumentu, ar kuru tā iebilst pret apgabaltiesas veikto jēdziena „pietiekams iztikas nodrošinājums" interpretāciju, ir atzinis par pamatotu apgabaltiesas secināto, ka, ņemot vērā apstākļu kopumu (ienākumus no darba algas, dividendēm un nekustamā īpašuma izīrēšanas), pieteicēju nevar uzskatīt par personu ar nepietiekamu nodrošinājumu. Pārvaldes kasācijas sūdzības argumenti pēc būtības balstīti tikai uz gramatisko normas interpretāciju, taču ar to nebūtu sasniedzams normas mērķis, kā to pareizi secinājusi apgabaltiesa (sk. *Senāta 2021.gada 12.augusta sprieduma lietā Nr.SKA-490/2021 12.punktu*).

Tā kā iestāde, veicot pieteicējas iztikas nodrošinājuma pārbaudi, nav ņēmusi vērā visus pieteicējas iesniegtos dokumentus, apgabaltiesa secina, ka tās aprēķini un secinājumi konkrētajā gadījumā nav atzīstami par pareiziem.

[17] Senāts izskatāmajā lietā ir norādījis (sk. *Senāta 2021.gada 12.augusta sprieduma lietā Nr.SKA-490/2021 13.punktu*), ka nepiekrīt apgabaltiesai, ka lēmumam par statusa piešķiršanu ir vairākas daļas. Administratīvajam aktam ir vairākas daļas, ja katra no tām ietekmē adresāta tiesību apjomu vai katrā ir atteikums mainīt adresāta tiesību apjomu. Tās ir daļas, par kurām var lemt atsevišķi un kuras atsevišķi varētu atcelt vai atzīt par prettiesiskām. Līdz ar to administratīvā akta daļu veido tā lemjošajā daļā nolemtais kopā ar šo lēmumu pamatojošajiem faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem.

Ar pārsūdzēto lēmumu ir atteikts izdot labvēlīgu administratīvo aktu – piešķirt pieteicējai statusu. Līdz ar to atteikumā nav citu daļu kā vien atteikums piešķirt statusu. Šis atteikums ir pamatots ar diviem faktiskajiem apstākļiem – pieteicēja nav iesniegusi dokumentus, kas apstiprina, ka viņai ir pietiekams iztikas nodrošinājums, kā arī valodas apliecība, kas izdota pieteicējai 1993.gada 6.oktobrī, nav atzīstama par dokumentu statusa pieprasīšanai. Kā jau minēts iepriekš, lēmumu pamatojošie apstākļi nav uzskatāmi par lēmuma daļu, par kuras tiesiskumu varētu atsevišķi izlemt sprieduma rezolutīvajā daļā.

Kļūda lēmuma pamatojumā var tikt vērtēta kā procesuāls pārkāpums. Taču prasījums par procesuālā pārkāpuma (procesuāla lēmuma) konstatēšanu papildu prasījumam par administratīvo aktu ir pieļaujams tad, ja persona ir pamatojusi, ka konkrētais iestādes pieļautais procesuālais pārkāpums pats par sevi (nevis ievērojot tā ietekmi uz galīgo administratīvo aktu) ir radījis būtisku personas tiesību vai tiesisko interešu aizskārumu. Šādā gadījumā pieteikuma izskatīšanas rezultātā tiesa, neatkarīgi no tā, vai tā apmierina vai neapmierina personas prasījumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, sprieduma rezolutīvajā daļā var konstatēt iestādes pieļautu procesuālo pārkāpumu. Šādos izņēmuma gadījumos ir svarīgi, lai personas norādītais aizskārums ir procesuālā pārkāpuma patstāvīgi radītas sekas, nevis pārsūdzētā galīgā administratīvā akta radītās sekas (piemēram, *S e n ā t a 2020.gada 30.aprīļa lēmuma lietā Nr.SKA-1057/2020 (ECLI:LV:AT:2020:0430.A420236319.10.L) 14. un 15.punkts*).

[18] Kā ir atzinis Senāts izskatāmajā lietā, lai apgabaltiesa sprieduma rezolutīvajā daļā lemtu par procesuālu pārkāpumu, šim pārkāpumam būtu jābūt būtiskam. No lietas materiāliem neizriet, ka nepareizais pārvaldes secinājums pats par sevi ir radījis kādas nelabvēlīgas sekas pieteicējai (sk. *Senāta 2021.gada 12.augusta sprieduma lietā Nr.SKA-490/2021 14.punktu*).

Arī Administratīvajā apgabaltiesā līdz sprieduma sastādīšanai pieteicējas argumenti par to, ka iestādes kļūdainie secinājumi būtu radījuši pieteicējai kādas nelabvēlīgas sekas, nav saņemti.

Apgabaltiesa pati šādas nelabvēlīgas sekas nekonstatē un norāda, ka pieteicējai nav liegta iespēja, nokārtojot valsts valodas prasmes pārbaudi atbilstoši jaunajām prasībām, atkārtoti vērsties pārvaldē un lūgt piešķirt Eiropas Savienības pastāvīgā iedzīvotāja statusu Latvijas Republikā.

Ievērojot minēto, apgabaltiesa atzīst, ka Lēmums kopumā ir atzīstams par tiesisku.

[19] Ņemot vērā minēto, Administratīvā apgabaltiesa secina, ka pieteicējas pieteikums daļā par Lēmuma atzīšanu par prettiesisku ir noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

Noraidīt /pers. A/ pieteikumu daļā par Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes 2018.gada 16.maija lēmuma Nr.573 atzīšanu par prettiesisku.

Spriedumu var pārsūdzēt Senāta Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesnesis referents M.Birzgalis

Tiesneses M.Osmane

A.Šteinberga

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU.